

Määräys harmaiden jätevesien käsittelyn saattamisesta asianmukaiseksi ja uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi, Laukaa

Lupa- ja valvontalautakunta 16.06.2026
424/11.04.00/2026

Päätösehdotus

Koska kiinteistön omistajat eivät ole noudattaneet kehotuksia, eikä kiinteistön harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmä ole ympäristönsuojelun tietojen perusteella kunnan ympäristönsuojelumääräysten ja täten ympäristönsuojelulain 156 c §:n vaatimalla tasolla, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla seuraavat velvoitteet ja asettaa juoksevat uhkasakot velvoitteiden tehosteeksi. Koska kiinteistöllä on kaksi omistajaa, asetetaan kummallekin omistajalle oma päävelvoite ja uhkasakko.

Päävelvoite 1:

Kiinteistön [REDACTED] omistajalle [REDACTED] annetaan ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla määräys uusia kiinteistön asuinrakennuksen harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmä ympäristönsuojelulain 156 c §:ssä säädetyn sekä kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaiseksi **viimeistään 30.11.2026**.

Päävelvoite 2:

Kiinteistön [REDACTED] omistajalle [REDACTED] annetaan ympäristönsuojelulain 175 §:n nojalla määräys uusia kiinteistön asuinrakennuksen harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmä ympäristönsuojelulain 156 c §:ssä säädetyn sekä kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaiseksi **viimeistään 30.11.2026**.

Perusteet päävelvoitteille

Ympäristönsuojelulaki (527/2014 muutoksineen) 6-7, 17, 154-156 a, 156 c, 175 §:t Laukaan ja Hankasalmen kuntien ympäristönsuojelumääräykset, voimaan 20.6.2022

Kiinteistön jätevesijärjestelmän uusimisesta on annettu useampi kehoitus, ensimmäinen kehoitus on annettu 10.7.2023. Lisäksi harmaiden jätevesien käsittelyyn liittyen on annettu kielteinen ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamispäätös, joka on tullut lainvoimaiseksi Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä. Kehotusten ja tätä kautta määräyksen antamisen perusteluja on avattu tarkemmin päätöksen selostusosuudessa. Ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa.

Päävelvoitteiden mukainen toimenpide edellyttää rakentamislupaa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 1 tehosteeksi:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 1 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 500 euroa. Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteen 2 tehosteeksi:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen 2 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 500 euroa. Mikäli velvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa.

Perusteet uhkasakoille

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 184 §

Viranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, ympäristönsuojelulain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 18, 19, 22-24 §:t

Kiinteistön omistajia on kuultu määräyksen antamisesta jätevesien käsittelyjärjestelmän uusimiseksi ja uhkasakon asettamisesta sen tehosteeksi sekä varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Uhkasakkoon sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Kiinteistön omistajilla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta. Kullekin asianosaiselle (kullekin kiinteistön omistajalle) on asetettu oma päävelvoite tehosteineen. Uhkasakkojen määrässä on huomioitu, että ne kohdistetaan erikseen kahteen asianosaiseen. Mikäli harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmä uusitaan määräaikaan mennessä, asian käsittely päätetään, eikä uhkasakkoja tuomita. Jos uusimista ei ole tehty määräaikaan mennessä, voi lautakunta tuomita uhkasakot maksettavaksi, asianosaisia kuullaan ennen uhkasakkojen tuomitsemista.

Kiinteistön omistajia veloitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle omistajalle kiinteistöön liittyvistä päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetuista uhista. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuina maininnoin tai muuten todisteellisesti. Lisäksi kiinteistön omistajien on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle, mikäli kiinteistön omistajuus vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksianto

Todisteellisena tiedoksiantona velvoitetuille ([REDACTED] ja [REDACTED], kummallekin erikseen)

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto

Päätös

Selostus

Taustaa

Kiinteistö () sijaitsee Tikka-Mannilan 2-luokan pohjavesialueella eli ympäristönsuojelulain (527/2014, muutos 19/13.1.2017) 156 a §:n tarkoittamalla alueella, jolla jätevesien käsittelyn on tullut täyttää jätevesien käsittelyn perustason puhdistusvaatimus viimeistään 31.10.2019. Perustason puhdistusvaatimuksen lisäksi kiinteistöllä on tullut lain 156 c §:n perusteella täyttää kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä tulevat perustaso ankarammat puhdistusvaatimukset samaan määräaikaan mennessä. Laukaan kunnassa voimassa olevien ympäristönsuojelumääräysten mukaan *pohjavesialueilla talousjätevesien imeyttäminen maahan on kielletty. WC-jätevedet on johdettava umpisäiliöön tai rakennettava kuivakäymälä. Pesuvesien jätevesijärjestelmän on oltava tiivis ja puhdistetut jätevedet on johdettava ensisijaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. WC-jätevesien ja harmaiden jätevesien yhteiskäsittelyn edellytyksenä on jätevesijärjestelmän tiivisyys ja puhdistettujen jätevesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle.*

Tarkastus

Kiinteistöllä suoritettiin jätevesien käsittelyn tarkastus 10.7.2023. Kiinteistö on vakituisesti asuttu ja siellä on väestötietojen mukaan kirjoilla kaksi henkilöä. Kiinteistöllä syntyy sekä vesikäymälän jätevesiä että pesuvesiä. Tarkastuksen havaintojen perusteella käymäläjätevedet johdetaan umpisäiliöön ja harmaat jätevedet (pesuvedet) johdetaan kolmen saostussäiliön kautta imeytyskentälle. Tarkastuksella saatujen tietojen perusteella jätevesijärjestelmä on alkuperäinen ja rakennettu vuosina 1985-1987, imeytyskenttä on uusittu joskus.

Kehotukset, poikkeamiskäsittely ja kuuleminen

Harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmä ei täyttänyt ympäristönsuojelulain ja ympäristönsuojelumääräysten vaatimuksia ja se edellytettiin uusittavaksi. Järjestelmän uusimisesta annettiin kaksi kehotusta (päivätty 10.7.2023 ja 3.5.2024).

Koska kehotuksia ei noudatettu, kuultiin kiinteistön omistajia 6.9.2024 päivätyllä kirjeellä asian viemisestä lupa- ja valvontalautakunnan päätettäväksi uhkasakolla tehostettavana määräysasiana.

Asian käsittely keskeytettiin, koska kiinteistön harmaiden jätevesien käsittelylle uudessa pienpuhdistamossa haettiin ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamista. Poikkeamista haettiin purkupaikan sijoittamiseksi pohjavesialueelle. Poikkeamispäätös oli kielteinen ja siitä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen (ympäristötarkastajan viranhaltijapäätös 13.2.2025 § 2). Hallinto-oikeus antoi valituksesta päätöksen 20.11.2025 (1476/2025), valitus hylättiin. Korkeimmasta hallinto-oikeudesta 29.1.2026 tarkistetun tiedon mukaan Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen ei haettu valituslupaa. Päätös on täten lainvoimainen.

Kielteisen poikkeamispäätöksen lainvoimaistuttua kiinteistön omistajille annettiin uusi kehoitus harmaiden jätevesien käsittelyjärjestelmän uusimisesta ja samalla heitä kuultiin jätevesijärjestelmän uusimista koskevan määräyksen antamisen ja määräyksen tehosteeksi asetettavan uhkasakon varalta. Molempia kiinteistön omistajia kuultiin erikseen 30.1.2026 päivätyillä kirjeillä. Kirjeessä tuotiin esille, että selityksen antamatta jättäminen ei estä asian käsittelyä ja että uhkasakollain (1113/1990) 19 §:n mukaan määräyksen päävelvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta tehdään merkintä kiinnitysrekisteriin.

Kuulemiseen ei toimitettu virallista selitystä. Määräyksen aihepiiristä käytiin kuitenkin keskustelua kiinteistön toisen omistajan kanssa. Sähköpostikeskustelu on päätöksen oheisaineistona, joka toimitetaan lautakunnalle.

Rakennusvalvonnasta 10.6.2026 tarkistetun tiedon mukaan lupaa jätevesijärjestelmän uusimiseksi ei ollut haettu.

Esityslistan ohessa:

- Muistio tarkastukselta 10.7.2023
- Kielteinen ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamispäätös 13.2.2025 § 2
- Vaasan hallinto-oikeuden päätös 20.11.2025
- Kehotus ja kuuleminen määräyksen antamisesta 30.1.2026
- Toisen kiinteistön omistajan kanssa 29.5.-10.6.2026 käyty sähköpostikeskustelu

Esittelijä

Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen

Valmistelija

Vs. ympäristötarkastaja Nenna Ahonen, p. 050 573 1168